

แนวทางการตัดสินใจ และแก้ไขปัญหาย่างมีประสิทธิภาพ และ 4) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มองโลกในแง่ดี และมีจินตนาการ

มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร มี 5 ตัวบ่งชี้ คือ
1) มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยตามเกณฑ์ 2) มีผลการสอบรวบยอดระดับชาติเฉลี่ยตามเกณฑ์ 3) สามารถสื่อความคิดผ่านการพูด เขียน หรือนำเสนอด้วยวิธีต่างๆ 4) สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ และ 5) สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มี 3 ตัวบ่งชี้ คือ 1) มีนิสัยรักการอ่าน การเขียนและการฟัง รู้จักตั้งคำถามเพื่อหาเหตุผล 2) สนใจแสวงหาความรู้จากแหล่งต่างๆ รอบตัว ใช้ห้องสมุด แหล่งความรู้ และสื่อต่างๆ ได้ ทั้งในและนอกสถานศึกษา และ 3) มีวิธีการเรียนรู้ของตนเอง เรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นได้ สนุกกับการเรียนรู้และชอบมาโรงเรียน

มาตรฐานที่ 7 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี มี 5 ตัวบ่งชี้ คือ
1) มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพ และออกกำลังกายสม่ำเสมอ 2) มีน้ำหนัก ส่วนสูง และมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ 3) ป้องกันตนเองจากสิ่งเสพติดให้โทษและหลีกเลี่ยงสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรคภัย อุบัติเหตุและปัญหาทางเพศ 4) มีความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม และให้เกียรติผู้อื่น และ 5) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อน ครู และผู้อื่น

มาตรฐานที่ 8 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรีและกีฬา มี 3 ตัวบ่งชี้ คือ 1) ชื่นชม ร่วมกิจกรรม และมีผลงานด้านศิลปะ 2) ชื่นชม ร่วมกิจกรรม และมีผลงานด้านดนตรี/นาฏศิลป์ และ 3) ชื่นชม ร่วมกิจกรรม และมีผลงานด้านกีฬา/นันทนาการ

สรุปได้ว่า การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านคุณภาพผู้เรียน หมายถึง กระบวนการในการปฏิบัติให้ผู้เรียนมีของผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการคิด วิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับดี ขยันหมั่นเพียร รักการเรียนรู้จากภายในและภายนอกสถานศึกษา เป็นผู้มีความสุขกายและสุขภาพจิตที่ดี ชื่นชมด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา รู้และเข้าใจโทษของสิ่งเสพติด เป็นผู้มีความประพฤติเรียบร้อยตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ด้านการเรียนการสอน

ด้านการเรียนการสอนได้กำหนดมาตรฐานไว้ 2 มาตรฐานและตัวบ่งชี้ไว้ ดังนี้

มาตรฐานที่ 9 ครูมีคุณธรรม จริยธรรม มีวุฒิ/ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ หมั่นพัฒนาตนเอง เข้ากับชุมชนได้ดี และมีครูพอเพียง มี 7 ตัวบ่งชี้ คือ

1) มีคุณธรรมจริยธรรม และปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ 2) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับ

ผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน 3) มีความมุ่งมั่นและอุทิศตนในการสอนและพัฒนาผู้เรียน 4) มีการแสวงหาความรู้และเทคนิควิธีการใหม่ ๆ รับฟังความคิดเห็นใจกว้าง และยอมรับการเปลี่ยนแปลง 5) จบการศึกษาระดับปริญญาตรีทางการศึกษาหรือเทียบเท่าขึ้นไป 6) สอนตรงตามวิชาเอก - โท หรือ ตรงตามความถนัด และ 7) มีจำนวนพอเพียง (หมายรวมทั้งครูและบุคลากรสนับสนุน)

มาตรฐานที่ 10 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มี 7 ตัวบ่งชี้ คือ 1) มีความรู้ความเข้าใจในเป้าหมายการจัดการศึกษา และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล 3) มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 4) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน 5) มีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงการพัฒนาการของผู้เรียน 6) มีการนำผลการประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ และ 7) มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำไปใช้พัฒนาผู้เรียน

สรุปได้ว่า การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการในการปฏิบัติให้ครูมีคุณลักษณะของครูที่มีวุฒิ ประสบการณ์ทางการศึกษา รู้เป้าหมายของหลักสูตรและเป้าหมายการจัดการศึกษา จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถนำผลการประเมินด้านการเรียนการสอนมาใช้ปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนได้อย่างต่อเนื่อง นำข้อมูลสารสนเทศจากผลการวิเคราะห์มาออกแบบและจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล ใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสม และนำภูมิปัญญาท้องถิ่น มาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้และประเมินผลที่มุ่งเน้นพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย ให้คำแนะนำ คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาผู้เรียนอย่างทั่วถึง ตลอดจนพัฒนาการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียน โดยการกระบวนการวิจัยอย่างต่อเนื่อง ครูสามารถกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ สมรรถนะสำคัญ และ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา

ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา

ด้านการบริหารและการจัดการศึกษาได้กำหนดมาตรฐานไว้ 6 มาตรฐานและตัวบ่งชี้ไว้ ดังนี้

มาตรฐานที่ 11 ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรม มีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการศึกษา มี 4 ตัวบ่งชี้ คือ 1) มีคุณธรรม จริยธรรมและปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ 2) มีความคิดริเริ่ม มีวิสัยทัศน์ และเป็นผู้นำทางวิชาการ 3) มีความสามารถในการ

บริหารงานวิชาการและการจัดการ และ 4) มีการบริหารที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้เกี่ยวข้องพึงพอใจ

มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้าง ระบบการบริหารงานและ พัฒนาการอย่างเป็นระบบครบวงจร มี 6 ตัวบ่งชี้ คือ 1) มีองค์กร โครงสร้าง และระบบการบริหารงานที่มีค่องตัวสูงและปรับเปลี่ยนได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ 2) มีการจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบครอบคลุมและทันต่อการใช้งาน 3) มีระบบประกันคุณภาพภายในที่ดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง 4) มีการพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง 5) ผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้องพึงพอใจผลการบริหารงานและการพัฒนาผู้เรียน และ 6) ชื่นชม ร่วมกิจกรรม และมีผลงานด้านศิลปะ

มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการบริหารและจัดการศึกษา โดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน มี 5 ตัวบ่งชี้ คือ 1) มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา 2) มีการบริหารเชิงกลยุทธ์และใช้หลักการมีส่วนร่วม 3) มีคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมพัฒนาสถานศึกษา 4) มีรูปแบบการบริหารที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน และ 5) มีการตรวจสอบและถ่วงดุล

มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษามีการจัดหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มี 7 ตัวบ่งชี้ คือ 1) มีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น 2) มีรายวิชา/กิจกรรมที่หลากหลายให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความสนใจ 3) มีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความถนัดและความสามารถของผู้เรียน 4) มีการส่งเสริมและพัฒนา นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ และสื่ออุปกรณ์การเรียน 5) มีการจัดระบบการบันทึก การรายงานผล และการส่งต่อข้อมูลของผู้เรียน 6) มีระบบการนิเทศการสอนและนำผลไปปรับปรุงการสอนอย่างสม่ำเสมอ และ 7) มีการนำแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอน

มาตรฐานที่ 15 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนอย่างหลากหลาย มี 7 ตัวบ่งชี้ คือ 1) มีการจัดและพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่เข้มแข็งและทั่วถึง 2) มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและตอบสนองความสามารถทางวิชาการและความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน 3) มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและตอบสนองความสามารถพิเศษและความถนัดของผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ 4) มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมค่านิยมที่ดีงาม 5) มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านศิลปะ ดนตรี/นาฏศิลป์ และกีฬา/นันทนาการ 6) มีการจัดกิจกรรมที่สืบสานและสร้างสรรค์ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาไทย และ 7) มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย

มาตรฐานที่ 16 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติเต็มศักยภาพ มี 5 ตัวบ่งชี้ คือ 1) มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

มีอาคารสถานที่เหมาะสม 2) มีการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน 3) มีการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศทุกรูปแบบที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม 4) มีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด พื้นที่สีเขียว และสิ่งอำนวยความสะดวกพอเพียง และอยู่ในสภาพใช้การได้ดี และ 5) มีการจัดและใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา

สรุปได้ว่า การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา หมายถึง กระบวนการในการปฏิบัติของผู้บริหารที่แสดงออกถึงการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์กว้างไกลในการบริหารการศึกษา ใช้การบริหาร โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมมีการตรวจสอบถ่วงดุล มีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศที่ทันสมัย จัดให้มีหลักสูตรและเนื้อหาสาระของหลักสูตรเหมาะสมกับเป้าหมายการศึกษา ตรงตามความต้องการของผู้เรียน และท้องถิ่นส่งเสริมการเรียนรู้ จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์อย่างสร้างสรรค์ สามารถคิดแก้ปัญหาและนำประสบการณ์การตัดสินใจไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้

ด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ได้กำหนดมาตรฐานไว้ 2 มาตรฐานและตัวบ่งชี้ไว้ ดังนี้

มาตรฐานที่ 17 สถานศึกษามีการสนับสนุนและใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาในท้องถิ่น มี 2 ตัวบ่งชี้ คือ 1) มีการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลกับแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาในท้องถิ่น และ 2) สนับสนุนให้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาและชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรระดับสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 18 สถานศึกษามีการร่วมมือกันระหว่างบ้าน องค์กรทางศาสนา สถาบันทางวิชาการ และองค์กรภาครัฐและเอกชน เพื่อพัฒนาวิธีการเรียนรู้ในชุมชน มี 2 ตัวบ่งชี้ คือ 1) เป็นแหล่งวิชาการในการแสวงหาความรู้และบริการชุมชน และ 2) มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

สรุปได้ว่า การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการในการปฏิบัติให้โรงเรียนมีการร่วมมือกับบุคลากรและองค์กรในชุมชนที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทุกระดับ ร่วมจัดปัจจัยและกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน และให้บริการทางวิชาการที่เป็นประโยชน์แก่การพัฒนาคนในชุมชนเพื่อให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งภูมิปัญญาและคนไทยมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและองค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกัสถานศึกษา มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านกิจกรรม สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ แหล่งการเรียนรู้ องค์กรความรู้ต่าง ๆ จนสามารถสร้างความรู้

ทักษะ มีระบบการจัดการความรู้ มีการถ่ายทอดความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันทั้งบุคลากรภายในสถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษากับครอบครัว ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เป็นองค์กรที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของจังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายและกลยุทธ์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สำคัญ ดังนี้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. 2555 : 1 - 8)

วิสัยทัศน์

เป็นองค์กรหลักในการบริหารจัดการและส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีส่วนร่วมและทั่วถึง มีคุณภาพตามมาตรฐานชาติ สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นพัฒนาสู่ความเป็นเลิศตามมาตรฐานสากล และมีคุณภาพตามมาตรฐานธรรมาภิบาลเป็นเลิศ

พันธกิจ

1. จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาปฐมวัยแก่ประชากรวัยเรียนทุกคนให้ได้รับการพัฒนาเป็นบุคคลที่มีความรู้และคุณลักษณะตามมาตรฐานการศึกษา ด้วยระบบการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพนำไปสู่คุณภาพการศึกษาระดับสากล
2. ส่งเสริม สนับสนุน และประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ในพื้นที่ที่รับผิดชอบ

เป้าหมาย

1. ผู้เรียนทุกคนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและพัฒนาสู่ความเป็นสากล
2. ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง และได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ
3. ครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเต็มตามศักยภาพ
4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 และสถานศึกษาในสังกัดเข้มแข็งเป็นกลไกขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มาตรฐานการศึกษาปฐมวัยและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลยุทธ์

1. พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับตามหลักสูตรและส่งเสริมความสามารถด้านเทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือการเรียนรู้
2. ปลุกฝังคุณธรรม ความสำนึกในความเป็นชาติไทยและวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. ขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึงครอบคลุมผู้เรียน ได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ
4. พัฒนาคูและบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับ
5. พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการตามแนวทางการกระจายอำนาจตามหลักธรรมาภิบาล

ตาราง 2.1 จำนวนโรงเรียนจำแนกตามขนาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

ที่	อำเภอ	ขนาดเล็ก (1 - 120 คน)	ขนาดกลาง (121 - 600 คน)	ขนาดใหญ่ (601 - 1500 คน)	รวมจำนวน โรงเรียน
1	นางรอง	24	33	1	58
2	ละหานทราย	9	23	2	34
3	หนองกี่	16	18	1	35
4	ปะคำ	6	12	0	18
5	หนองหงส์	14	17	0	31
6	โนนสุวรรณ	2	5	2	9
7	โนนดินแดง	1	10	1	12
8	เฉลิมพระเกียรติฯ	5	14	0	19
รวมทั้งสิ้น		77	132	6	216

ตาราง 2.2 จำนวนโรงเรียน นักเรียน และครู จำแนกตามอำเภอ

ที่	อำเภอ	โรงเรียนสังกัด สพป.บุรีรัมย์ เขต 3		
		โรงเรียน	นักเรียน	ครู
1	นางรอง	58	11,766	669
2	ละหานทราย	34	8,772	453
3	หนองกี่	35	7,088	417
4	ปะคำ	18	5,042	273
5	หนองหงส์	31	5,537	333
6	โนนสุวรรณ	9	2,773	131
7	โนนดินแดง	12	3,269	160
8	เฉลิมพระเกียรติฯ	19	4,288	254
รวมทั้งสิ้น		216	48,535	2,690

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ สรุปนำเสนอ ดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

สมพงษ์ อางศัตร์ (2549) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่า สภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ในภาพรวมและรายด้านการเตรียมการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ด้านการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ด้านการรายงานผลอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาสภาพการด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการรายงานผล ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูเกี่ยวกับสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำแนกตามตำแหน่งของข้าราชการครู โดยภาพรวมและรายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการเตรียมการที่มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูเกี่ยวกับสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น

เขต 5 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนโดยภาพรวมและรายด้าน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มนต์ทยา ทองพูล (2550) ได้ศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานโรงเรียนตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านเรียงอันดับจากมากไปน้อย คือ ด้านการเตรียมการก่อนการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านการผลุงระบบประกันคุณภาพการศึกษา เปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ชีวิน ทองศรี (2551) ได้ศึกษาการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ พบว่ามีค่าเฉลี่ยระดับมาก ทุกด้าน ซึ่งประกอบด้วย ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการพัฒนามาตรฐาน การศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษา ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินผลคุณภาพการศึกษา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ด้านการผลุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

ดิเรก ศรีโยธา (2551) ได้ศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย 2 มีสภาพการดำเนินการ โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านคือ ด้านการกำหนดมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการจัดทำแผนพัฒนา สถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐาน ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ และปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พงศ์พิชญ์ สุพรรณ (2551) ได้ศึกษาปัญหาการดำเนินการและแนวทางการพัฒนาการ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี พบว่า ปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของ โรงเรียนใน

สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับแยกเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการตรวจสอบและประเมินผล (C) ด้านการเตรียมความพร้อมและการวางแผน (P) ด้านการพัฒนาปรับปรุง (A) และด้านการปฏิบัติตามแผน (D) แนวทางในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ความต้องการลำดับแรกคือการจัดอบรม สัมมนาการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละมาตรฐานการศึกษา

สมนึก อินทวัน (2551) ได้ศึกษาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในเขตอำเภอแม่เมาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 พบว่ามีค่าเฉลี่ยระดับมากทุกด้านซึ่งประกอบด้วย ด้านการเตรียมการ ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน ด้านการปฏิบัติตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการตรวจสอบและประเมินผลคุณภาพการศึกษา ด้านการนำผลการประเมินมาพัฒนาปรับปรุงงาน ด้านการเขียนรายงานคุณภาพการศึกษา และด้านการผุดงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

ธีรพรรณ แจ้ใส (2552) ได้ศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มโรงเรียนเชียงคำ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 2 พบว่า ระดับความคิด เห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสภาพปัจจุบันการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มโรงเรียนเชียงคำ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 2 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยระดับมากทุกด้าน คือ ด้านจัดระบบบริหารและการจัดระบบสารสนเทศ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพ ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีและด้านพัฒนามาตรฐานการศึกษา ตามลำดับ

พงศ์ศักดิ์ ทิพย์วันพันธ์ (2552) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพในสถานศึกษาของครูประถม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการตรวจสอบและทบทวนการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาและปรับปรุงการประกันคุณภาพ ด้านการวางแผนการประกันคุณภาพ ครูประถมศึกษาที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน การเข้ารับการอบรมด้านการประกันคุณภาพการศึกษาแตกต่างกันจะมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.5$) ครูประถมศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันจะมีส่วนร่วมในการประกัน

คุณภาพภายในสถานศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านการพัฒนา และปรับปรุงการประกันคุณภาพการศึกษาที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.5$)

ณัฐคนัย ดวงใจ (2554) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สุรินทร์ เขต 1 พบว่าการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการประเมินและรับรองคุณภาพการศึกษา ด้านการ ควบคุมคุณภาพการศึกษา และการตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ

อัครพัฒน์ อุดมพัฒน์ (2554) ได้ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเขิงเทรา เขต 1 พบว่า ความคิดเห็น เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาจะเขิงเทรา เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านการปฏิบัติงานของสถานศึกษาอยู่ใน ระดับมาก ด้านการประเมินตนเองของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ด้านการรายงานตนเองอยู่ใน ระดับมาก ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน เอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเขิงเทรา เขต 1 โดยรวมและรายด้านจำแนกตาม ตำแหน่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ สรุปได้ว่า การดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาและเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญ บุคลากรในสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการที่สามารถทำให้บรรลุจุดมุ่งหมาย อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้กระบวนการอย่างหลากหลาย ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนตลอดจนขนาด สถานศึกษา น่าจะเป็นตัวแปรที่สำคัญที่ส่งผลต่อความแตกต่างของการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามูร์รัมย์ เขต 3

งานวิจัยต่างประเทศ

พินหลง (Fuinlong; ย่างถึงใน ชีวิน ทองศรี. 2551) ได้ศึกษาการใช้รูปแบบการ ประกันคุณภาพการศึกษาในปัจจุบันในวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยของไทย ศึกษาความสอดคล้อง ของการปฏิบัติการประกันคุณภาพของสถาบันเหล่านี้กับเกณฑ์บังคับของทบวงมหาวิทยาลัย รวมทั้งประ โยชน์แล้วความยุ่งยากที่สัมพันธ์กับปฏิบัติการประกันคุณภาพ และได้ศึกษาการ พัฒนาการปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษา ในอนาคตตามการรับรู้ของรองอธิการบดีฝ่าย วิชาการ และหัวหน้าสำนักงานการประกันคุณภาพการศึกษาวิธีการศึกษา ใช้แบบสอบถามที่ พัฒนาขึ้นส่งทางไปรษณีย์ เพื่อรวบรวมข้อมูลจากสถาบันอุดมศึกษาภาคเอกชนและภาครัฐภายใต้

การกำกับดูแลของทบวงมหาวิทยาลัย จำนวน 52 สถาบัน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ผลการศึกษา สรุปได้ดังรูปแบบการประกันคุณภาพของทบวงมหาวิทยาลัย เป็นต้นแบบสำหรับการปฏิบัติการประกันคุณภาพของสถาบัน ในวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยทุกแห่งของไทย นอกจากนี้ 10 สถาบันในทั้งหมด 52 สถาบัน ใช้รูปแบบ ISO 9000 ในระดับโรงเรียนและหรือระดับภาควิชา 1 สถาบันใช้ทั้งระดับโรงเรียน และระดับภาควิชา สถาบัน 8 สถาบัน แสดงความสนใจในการปรับใช้การปฏิบัติที่มีคุณภาพ เกี่ยวกับการจัดการคุณภาพแบบเบ็ดเสร็จ เช่น การปฏิบัติการสภาพแวดล้อมที่มีคุณภาพแบบเบ็ดเสร็จ 5 ส การศึกษาครั้งนี้แสดงว่าการปฏิบัติการประกันคุณภาพของสถาบันที่ตอบสนองเป็นไปตามระดับต่าง ๆ ขององค์ประกอบคุณภาพสำคัญ 9 องค์ประกอบ ของทบวงมหาวิทยาลัยประโยชน์และความยุ่งยากของทบวงมหาวิทยาลัย และรูปแบบ ISO 9000 สำหรับหน้าที่ทางการบริหารและทางวิชาการ ได้ระบุไว้อย่างชัดเจน ในขณะที่ประโยชน์และความยุ่งยากของรูปแบบการจัดการที่มีคุณภาพแบบเบ็ดเสร็จไม่สามารถระบุได้

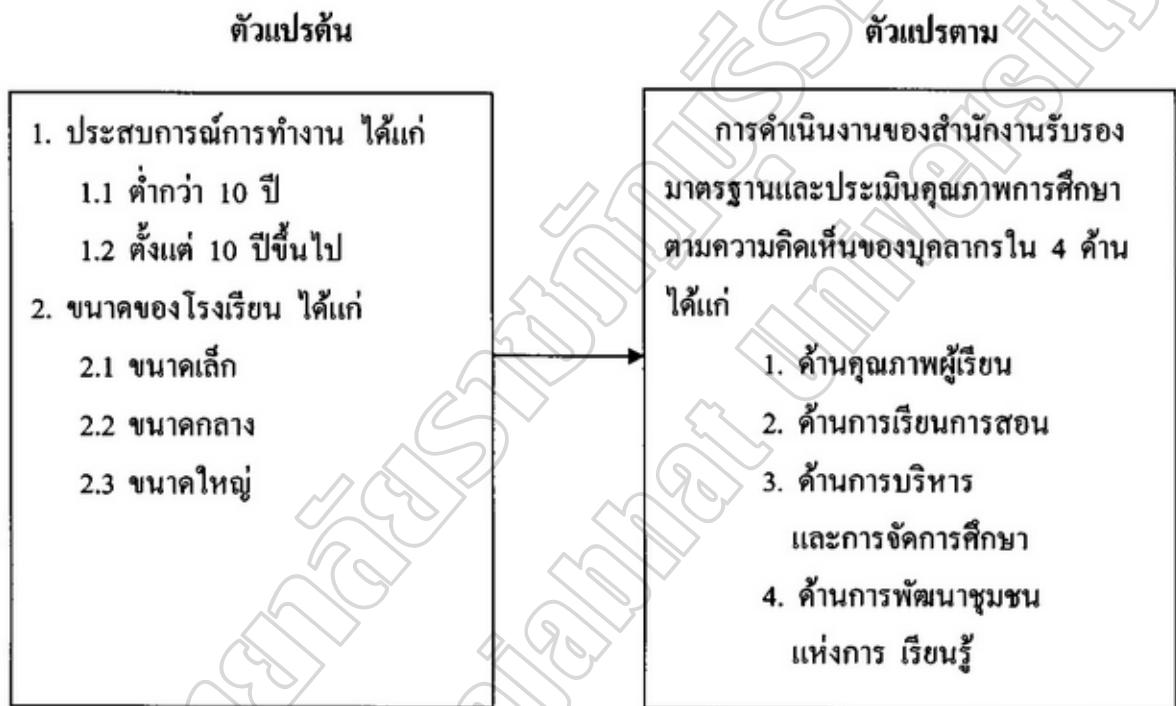
สตีฟเวนส์ (Stevens; อ้างถึงใน ชีวิน ทองศรี. 2551) ได้ศึกษาการรับรู้ที่เกณฑ์ของแบบครึ่ง เพื่อความเป็นเลิศทางการศึกษาที่ต่อผู้มีส่วนได้เสีย ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และการศึกษาการรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสียประเภทต่าง ๆ ระดับโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีการศึกษาทำการสำรวจผู้มีส่วนได้เสีย 810 คน ซึ่งประกอบด้วยผู้ปกครอง บุคลากรโรงเรียน และการบริหารผู้มีส่วนได้เสียแบบสำรวจเรื่องการรับรู้เกี่ยวกับผลที่เกณฑ์ แบบครึ่งเพื่อความเป็นเลิศทางการศึกษามีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนหนึ่งในเขตชานเมือง แบบสำรวจมีคำถาม 74 ข้อ ใช้ตอบคำถามวิจัย ข้อ 1-4 ตามข้อมูลที่ได้ ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ การใช้เกณฑ์ของแบบครึ่งเพื่อความเป็นเลิศทางการศึกษามีต่อโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นต้องการการทำงานมากขึ้น และความชัดเจนมากขึ้นในความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้เสีย บุคลากรโรงเรียนในฐานะผู้มีส่วนได้เสียที่สำคัญได้ระบุความต้องการมากที่สุด คือ การปรับปรุงการใช้ระบบและความมุ่งหมายของระบบในระดับโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้ปกครองและการบริการได้รับการสนับสนุนอย่างใกล้ชิดยิ่งขึ้นในการรับรู้เกี่ยวกับวิธีการที่เกณฑ์ของ แบบครึ่งเพื่อความเป็นเลิศทางการศึกษาส่งผลกระทบต่อโรงเรียนอย่างไรก็ตามผู้ปกครองระบุความต้องการการปรับปรุงหลายด้าน ด้านที่สำคัญที่ได้รับ การปรับปรุงจากการศึกษา ผู้ปกครองได้ระบุความต้องการการปรับปรุงหลายด้าน ด้านที่สำคัญที่ ได้รับการปรับปรุงจากการศึกษาทั้งหมดมี 4 ด้าน คือ การสื่อสาร หลักสูตร การวางแผนปรับปรุงโรงเรียน และการจัดระบบในแต่ละด้านที่สนับสนุนเกณฑ์ของแบบครึ่ง เพื่อความเป็นเลิศทางการศึกษา แสดงให้เห็นบทบาทที่วิกฤต ในการสร้างกระบวนการปรัวรตที่ประสบความสำเร็จขึ้นในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

บุรุษ (Books; อ้างถึงใน อัครพัฒน์ อุดมพัฒน์. 2554) ได้ศึกษาการประกันคุณภาพ และการวางแผนปรับปรุงการศึกษาพิเศษ ในมลรัฐอิลลินอยส์ พบว่า คณะกรรมการบริหาร การศึกษาพิเศษส่วนใหญ่เชื่อว่าการประกันคุณภาพและการวางแผนปรับปรุงการศึกษาพิเศษจะไม่ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการดำเนินการศึกษาพิเศษ

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ สรุปได้ว่า การดำเนินงานการประกัน คุณภาพการศึกษาในปัจจุบันได้มีการพัฒนาและปรับปรุงให้เข้ากับสถานการณ์และเหตุการณ์ใน ปัจจุบันมากขึ้นและสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาระบบการศึกษาและตอบสนองต่อ ความต้องการของบุคลากรทางการศึกษาให้บรรลุจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้กระบวนการ อย่างหลากหลาย ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนตลอดจนขนาดสถานศึกษา น่าจะเป็นตัวแปรที่สำคัญที่ ส่งผลต่อความแตกต่างของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามกรอบการ ดำเนินงานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา 4 ด้าน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544 : 9 - 10) ดังภาพประกอบต่อไปนี้

ภาพประกอบ 2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย